

№ბს-302-302(კ-18)

შპს „ზ-----ი“ და სხვ. ბს-302-302(კ-18)

20 სექტემბერი, 2018 წელი

ქ. თბილისი

**ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

მაია ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: ნუგზარ სხირტლაძე, ვასილ როინიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი (მოსარჩელე) _ სსიპ შემოსავლების სამსახური

მოწინააღმდეგე მხარე (მოპასუხეები) _ შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“, გ-----ე, მ-----ი

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება _ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 15 დეკემბრის გადაწყვეტილება

დავის საგანი _ ცრუმაგიერ პირებად აღიარება

ა ლ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

2014 წლის 3 ნოემბერს სსიპ შემოსავლების სამსახურმა სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხეების - შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ის, შპს „თ-----ის“, გ-----ისა და მ-----ის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“ და შპს „თ-----“ მათი დამფუძნებლების - გ-----ისა და მ-----ის მეშვეობით ახორციელებდნენ სამეწარმეო საქმიანობას იმგვარად, რომ თავი აერიდებინათ კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულებების გადახდისაგან. შპს „ზ-----ი“ გ-----ის მიერ დაფუძნდა 2002 წლის 5 ნოემბერს. საწარმომ 2007 წლისათვის ფაქტობრივად შეწყვიტა სამეწარმეო საქმიანობა, თუმცა აღნიშნული პერიოდისათვის მას გააჩნდა დეკლარირებული საგადასახადო ვალდებულება - 189 816,08 ლარის ოდენობით, რომელიც დღემდე არ შესრულებულა. საწარმოს საქმიანობის შეწყვეტის მომენტისთვის გ-----ემ დააფუძნა ახალი საწარმო -

შპს „ზ-----ი+“ და აღნიშნული სახელით გააგრძელა სამეწარმეო საქმიანობა. შპს „ზ-----ი+“-მა ფაქტობრივად სამეწარმეო საქმიანობა შეწყვიტა 2012 წელს. ამ დროისთვის საწარმოს გააჩნდა დეკლარირებული საგადასახადო ვალდებულება - 27 973,14 ლარის ოდენობით, რომელიც ასევე დღემდე არ შესრულებულა. შპს „ზ-----ი+“-ის მიერ სამეწარმეო საქმიანობის შეწყვეტის მომენტისთვის, 2012 წლის 8 ივლისს გ-----ის ოჯახის წევრმა - მ-----მა (შვილის მეუღლე) დააფუძნა საწარმო - შპს „თ-----“, რომელიც ახორციელებდა იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, რასაც შპს „ზ-----ი“ და შპს „ზ-----ი+“.

აქედან გამომდინარე, მოსარჩელემ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის საფუძველზე შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ის, შპს „თ-----ის“, გ-----ისა და მ-----ის ცრუმაგიერ პირებად აღიარება მოითხოვა. ამასთან, მოსარჩელემ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე და 198-ე მუხლების შესაბამისად, გ-----ის შემდეგ მოძრავ და უძრავ ქონებაზე: ქ. თბილისი, ვარკეთილის დასახლება-3, მე-4 მ/რ, კორპუსი #414, (ს/კ 01.19.39.002.002.01.126); ქ. თბილისი, გ. ცაბაძის ქ. #12, (ს/კ 85.21.22.333); მ-----ის შემდეგ მოძრავ და უძრავ ქონებაზე: გარდაბანი, სოფელი ნორიო, (ს/კ 81.09.27.220); შპს „ზ-----ის“ მოძრავ ქონებაზე; შპს „ზ-----ი+“-ის მოძრავ ქონებაზე და შპს „თ-----ის“ მოძრავ ქონებაზე ყადაღის დადების თაობაზე იშუამდგომლა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 4 ნოემბრის განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის განცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 4 ნოემბრის განჩინებაზე საჩივარი წარადგინა სსიპ შემოსავლების სამსახურმა, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და შუამდგომლობის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 12 ნოემბრის განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 4 ნოემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა; საჩივარი საქმის მასალებთან ერთად გადაეგზავნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 31 დეკემბრის განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 4 ნოემბრისა და 2014 წლის 12 ნოემბრის განჩინებები; ყადაღა დაედო: გ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის ს/კ 01.19.39.002.002.01.126), მდებარე - ქ. თბილისი, ვარკეთილის დასახლება-3, მე-4 მ/რ, კორპუსი #414. ბ.126; გ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის ს/კ 85.21.22.333), ზონა - წალკა, სექტორი - ქ. წალკა, კვარტალი - 22,

ნაკვეთი - 333, ნაკვეთის ფუნქცია - სასოფლო-სამეურნეო, დაზუსტებული ფართობი - 1396.00 კვ.მ, მისამართი: ქ. წალკა, გ. ცაბაძის ქუჩა (მექუბანი), სახლი #12; მ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის ს/კ 81.09.27.220), ზონა - გარდაბანი, სექტორი - ნორიო, კვარტალი - 27, ნაკვეთი - 220, ნაკვეთის ფუნქცია - სასოფლო-სამეურნეო, დაზუსტებული ფართობი - 606.00 კვ.მ, მისამართი: გარდაბანი, სოფელი ნორიო.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი დაკმაყოფილდა; შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“, გ----- და მ-----ი ცნობილ იქნენ ცრუმაგიერ პირებად.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ გ-----ემ შპს „ზ-----ი“ დააფუძნა 2002 წლის 5 ნოემბერს. 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით, შპს „ზ-----ს“ სალდირებული საგადასახადო დავალიანება ერიცხება - 357 415,33 ლარის ოდენობით. გ-----ემ შპს „ზ-----ი+“ დააფუძნა 2007 წლის 3 აპრილს. შპს „ზ-----ი+“ 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება - 46 496,10 ლარის ოდენობით. 2012 წლის 8 ივლისს გ-----ის ოჯახის წევრმა - მ-----მა (რძალი) დააფუძნა შპს „თ-----“. 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით შპს „თ-----ს“ ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოპასუხეთა ცრუმაგიერ პირებად ცნობისათვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული სავალდებულო წინაპირობები სახეზე იყო. კერძოდ, საქმის მასალებში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდებოდა და არც მოპასუხეები უარყოფდნენ იმ გარემოებას, რომ 2002 წლის 5 ნოემბერს გ-----ემ დააფუძნა შპს „ზ-----ი“. 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით საწარმოს სალდირებული საგადასახადო დავალიანება ერიცხებოდა - 357 415,33 ლარის ოდენობით, დავალიანების ძირითადი ნაწილი დარიცხული იყო დღგ-ს გადასახადში საწარმოს მიერ წარდგენილი დეკლარაციების საფუძველზე. სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიანი ელექტრონული ბაზის მონაცემების მიხედვით, შპს „ზ-----მა“ სამეწარმეო საქმიანობა, ფაქტობრივად, 2007 წელს შეწყვიტა. მითითებულ პერიოდში საწარმოს გააჩნდა დეკლარირებული საგადასახადო ვალდებულება - 189 816 ლარის ოდენობით (მათ შორის ძირითადი გადასახადი - 101 636,59 ლარი, საურავი - 88 179,49 ლარი), რომელიც მოპასუხეს დღემდე არ აქვს გადახდილი. ამასთან, შპს „ზ-----ის“ დამფუძნებელმა გ-----ემ ამ საწარმოს საქმიანობის ფაქტობრივად შეწყვეტის მომენტიდან დააფუძნა ახალი საწარმო შპს „ზ-----ი+“, რომელმაც სამეწარმეო საქმიანობა გააგრძელა საგადასახადო ვალდებულების გარეშე, მაგრამ 2011-2012 წლებში საწარმომ შპს „ზ-----ის“ მსგავსად განახორციელა კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულების დეკლარირება, რომელიც არ შეასრულა. სადავო არ არის ასევე, რომ შპს „ზ-----ი+“-ს 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება - 46 496.10 ლარის ოდენობით. სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიან ელექტრონულ ბაზაში არსებული მონაცემების მიხედვით, შპს „ზ-----

ი+“-მა ფაქტობრივად შეწყვიტა სამეწარმეო საქმიანობა 2012 წლისათვის და 2012 წლის 8 ივლისს გ-----ის შვილის მეუღლემ - მ-----მა დააფუძნა ახალი საწარმო შპს „თ-----“, რომელიც ახორციელებდა იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, რასაც შპს „ზ-----ი“ და შპს „ზ-----ი+“.

მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების არსებობის პირობებში, სასამართლომ მიიჩნია, რომ შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ისა და შპს „თ-----ის“ განსხვავება პრაქტიკულად შეუძლებელი იყო, რამდენადაც მითითებული საწარმოები დამფუძნებლების - გ-----ისა და მ-----ის მეშვეობით ახორციელებდნენ ერთი და იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, ხოლო მათი ცალკე იურიდიულ პირებად დაფუძნება და საქმიანობის ასეთი ფორმით განხორციელება რეალურად ემსახურებოდა არსებული საგადასახადო ვალდებულების შესრულებისაგან თავის არიდებას. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმის მასალებში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდებოდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლით ცრუმაგიერ პირად აღიარებისათვის სავალდებულო ორი პირობის არსებობა, კერძოდ, საწარმოები დაფუძნებული იყვნენ გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებისათვის თავის არიდების მიზნით, აგრეთვე, შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ისა და შპს „თ-----ის“ ძირითადი საქმიანობა არსებითად არ განსხვავდებოდა ერთმანეთისაგან. შესაბამისად, სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი საფუძვლიანი იყო და უნდა დაკმაყოფილებულიყო.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს შპს „ზ-----მა“, შპს „ზ-----ი+“-მა, შპს „თ-----მა“, გ-----ემ და მ-----მა, რომლებმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 15 დეკემბრის გადაწყვეტილებით შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ის, შპს „თ-----ის“, გ-----ისა და მ-----ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 14 მაისის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 31 დეკემბრის განჩინება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ.

სააპელაციო სასამართლო არ დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, მათ სამართლებრივ შეფასებებს და მიიჩნია, რომ საქალაქო სასამართლოს მიერ დავის გადაწყვეტა მოხდა მატერიალური ნორმების არასწორი განმარტების საფუძველზე, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის შესაბამისად ქმნიდა გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველს.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ საქართველოს საგადასახადო

კოდექსის 246-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ პრაქტიკულად შეუძლებელია გადასახადის გადამხდელის განსხვავება სხვა პირისგან და ეს პირი გამოყენებულია გადასახადის გადახდევის უზრუნველყოფის ღონისძიებებისათვის თავის არიდების მიზნით, ითვლება, რომ აღნიშნული პირები არიან ერთიმეორის ცრუმაგიერი პირები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გადასახადის გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევის მიზნით, საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს, ცრუმაგიერი პირის მიმართ განახორციელოს საგადასახადო დავალიანების გადახდევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები. იმ გარემოების დადასტურების მიზნით, რომ გადასახადის გადამხდელი წარმოადგენს სხვა პირის ცრუმაგიერ პირს, აღნიშნული მუხლის საფუძველზე სავალდებულოა დადასტურდეს, რომ გადასახადის გადამხდელის გამიჯვნა ამ სხვა პირისაგან რიგი ფაქტობრივი გარემოებების გამო, პრაქტიკულად შეუძლებელია და კონკრეტული ერთი პირი ამ სხვა პირის მხრიდან გამოყენებულია გადასახადის გადახდევის უზრუნველყოფის ღონისძიებებისათვის თავის არიდების მიზნით. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში, უტყუარი ფაქტობრივი გარემოებების არარსებობა გამორიცხავდა წინამდებარე სარჩელის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ პირველი ინსტანციის სამართლოს მიერ, ისევე როგორც მოსარჩელის მხრიდან, არასწორადაა აღქმული საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლში ჩამოყალიბებული კონცეფცია, რამაც განაპირობა საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილების მიღება. იმისათვის, რომ დადასტურდეს ცრუმაგიერი მფლობელობის ფაქტი, სავალდებულოა დადგინდეს, რომ შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თრიალეთის 2012“, გირგი ჭელიძე და მ-----ი საერთო ეკონომიური ინტერესების საფუძველზე მოქმედებდნენ გადახდევის უზრუნველყოფის ღონისძიებისათვის თავის არიდების მიზნით. აღნიშნული გარემოების დადგენის თვალსაზრისით, პრინციპული მნიშვნელობა ენიჭება იმ ფაქტის დადასტურებას, რომ დაფუძნებულ კომპანიას არ გააჩნია რეალური დამოუკიდებლობა და განცალკავებულობა; შექმნილია ფორმალურად და მთლიანად კონტროლდება ბენეფიციარის მიერ; კომპანიის აქტივები დამფუძნებლის მიერ გამოიყენება პირადი მიზნებისათვის რაიმე სახის ანაზღაურების გარეშე; კომპანიის აქტივები და მისი დამფუძნებლის აქტივები არ არის გამიჯნული; საწარმოებს ჰყავთ დამფუძნებელთა აბსოლუტურად სიმეტრიული შემადგენლობა; საწარმოები შექმნილია ერთი და იმავე გარიგებების განხორციელების მიზნით; ერთ საწარმოზე ფორმდება აქტივები, ხოლო მეორეზე ვალდებულებები; საწარმო გამოიყენება სხვა საწარმოს ან პარტნიორის ვალდებულებების დასაფარავად და ა.შ.. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ დამკვიდრებული კონცეფციის თანახმად, ასეთი ტიპის აღიარებითი სარჩელის პირობებში საჭიროა დადგინდეს, რომ კომპანია ფაქტობრივად წარმოადგენს მაკონტროლებელი ბენეფიციარის „მეორე მეს“ და მისი დამოუკიდებულების ხარისხი არ იძლევა მისი გამიჯვნის

შესაძლებლობას. საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი მტკიცებულება არ ქმნის ზემოაღნიშნული რომელიმე ფაქტორის დადასტურების შესაძლებლობას.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამართლებრივი ურთიერთობა შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტის საფუძველზე. ფაქტის არსებობას სამართლებრივი ნორმა უკავშირებს გარკვეული იურიდიული შედეგის დადგომის შესაძლებლობას. იმ პირობებში, როდესაც ვერ დასტურდება თავად ფაქტი, ეჭვქვეშ დგება მისი თანმდევი იურიდიული შედეგი. ფაქტის დადასტურებას აქვს არა მარტო საპროცესო, არამედ მატერიალურ-სამართლებრივი მნიშვნელობა, რაც ნიშნავს იმას, რომ ფაქტის დაუმტკიცებლობისას არახელსაყრელი შედეგი ეკისრება იმ მხარეს, რომელმაც ამ ფაქტის დადასტურება ვერ შეძლო. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ თავი ვერ გაართვა მისთვის კანონით დაკისრებულ მტკიცების ვალდებულებას, ვერ დაადასტურა ის ფაქტობრივი გარემოებები, რაც საფუძველად დაედო მის მოთხოვნას და რაც გამორიცხავდა სარჩელის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹ მუხლის თანახმად, სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას, რაც საჩივრდება ამ გადაწყვეტილების (განჩინების) გასაჩივრებისათვის კანონით დადგენილი წესით. დადგენილია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 31 დეკემბრის განჩინებით ყადაღა დაედო 1. გ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი №01.19.39.002.002.01.126) მდებარე, ქ.თბილისი, ვარკეთილის დასახლება-3, მე-4 მ/რ, კორპუსი №414. ბ.126; 2. გ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი №85.21.22.333), ზონა - წალკა, სექტორი - ქ. წალკა, კვარტალი 22, ნაკვეთი 333, ნაკვეთის ფუნქცია - სასოფლო-სამეურნეო, დაზუსტებული ფართობი - 1396.00 კვ.მ, მისამართი: ქ. წალკა, გ. ცაბაძის ქუჩა (მეჭუბანი), სახლი №12; 3. მ-----ის საკუთრების უფლებით დარეგისტრირებულ უძრავ ქონებას (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი №81.09.27.220), ზონა - გარდაბანი, სექტორი - ნორიო, კვარტალი 27, ნაკვეთი 220, ნაკვეთის ფუნქცია - სასოფლო-სამეურნეო, დაზუსტებული ფართობი - 606.00 კვ.მ, მისამართი: გარდაბანი, სოფელი ნორიო. განსახილველ შემთხვევაში, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელის დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველი, უნდა გაუქმებულიყო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 31 დეკემბრის განჩინება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის

2017 წლის 15 დეკემბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ შემოსავლების სამსახურმა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რამაც არსებითად იმოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე. შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“, გ-----ე და მ-----ი სამეწარმეო საქმიანობას იმგვარად ახორციელებდნენ, რომ ადგილი ჰქონდა საგადასახადო ვალდებულებების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებებისაგან თავის არიდებას.

კასატორის განმარტებით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულია ურთიერთდამოკიდებული პირების ცნება. აღნიშნული განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ სახელმწიფოს შემოსავლები, კერძოდ, გადასახადები არ უნდა იყოს დამოკიდებული გადასახადის გადამხდელთა შორის ურთიერთობაზე. კასატორს მიაჩნია, რომ მოპასუხე პირები წარმოადგენდნენ ურთიერთდამოკიდებულ პირებს, რომლებიც უზრუნველყოფის ღონისძიებებისაგან თავის არიდების მიზნით ახდენდნენ ახალი საწარმოების დაფუძნებას და საგადასახადო ვალდებულებების შეუსრულებლობას. ამასთან, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ პრაქტიკულად შეუძლებელია გადასახადის გადამხდელის განსხვავება სხვა პირისაგან და ეს პირი გამოყენებულია გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებებისათვის თავის არიდების მიზნით, ითვლება, რომ აღნიშნული პირები არიან ერთმანეთის ცრუმაგიერი პირები. შპს „ზ-----ი“ ადეკლარირებს ვალდებულებებს, თუმცა გადასახადების გადახდისაგან თავის არიდების მიზნით, ფაქტობრივად წყვეტს სამეწარმეო საქმიანობას, აღარ გააჩნია ბრუნვები, შემოსავლები, მაგრამ აფუძნებს ახალ საწარმოს შპს „ზ-----ი+“-ის სახელით და განაგრძობს საქმიანობას ყოველგვარი ვალდებულებების გარეშე. მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ ორივე საწარმოს დამფუძნებელი არის ერთი და იგივე პირი - გ-----ე. შპს „ზ-----ი+“ დეკლარაციების საფუძველზე წარმოშობილი საგადასახადო ვალდებულებების გადახდისაგან თავის არიდების მიზნით წყვეტს საქმიანობას და ურთიერთდამოკიდებული პირის მეშვეობით აფუძნებს ახალ საწარმოს - შპს „თ-----ს“. ზემოაღნიშნული ოპერაციების ჯაჭვი უთითებს იმ გარემოებაზე, რომ კონკრეტულ პირებს სურდათ განეხორციელებინათ სამეწარმეო საქმიანობა იმგვარად, რომ არ შეესრულებინათ საგადასახადო ვალდებულება სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 29 მარტის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა

პალატის 2018 წლის 14 ივნისის განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, მათი შესწავლისა და ანალიზის, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების იურიდიული დასაბუთებულობისა და წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის მოტივების შემოწმების საფუძველზე მიიჩნევს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: საჯარო რეესტრის ამონაწერის თანახმად, გ-----ემ 2002 წლის 5 ნოემბერს შპს „ზ-----ი“ დააფუძნა. შედარების აქტის შესაბამისად (02.01.2014წ. - 27.10.2014წ.), შპს „ზ-----ს“ სალდირებული საგადასახადო დავალიანება ერიცხება - 357 415,33 ლარის ოდენობით. გ-----ემ შპს „ზ-----ი“ დააფუძნა 2007 წლის 3 აპრილს. შპს „ზ-----ი“-ს 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით, ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება - 46 496,10 ლარის ოდენობით. 2012 წლის 8 ივლისს გ-----ის ოჯახის წევრმა - მ-----მა (რძალი) დააფუძნა შპს „თ-----“. 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით, შპს „თ-----ს“ ერიცხება სალდირებული საგადასახადო დავალიანება - 139 923,89 ლარის ოდენობით.

განსახილველ შემთხვევაში დავის საგანს შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი“-ის, შპს „თ-----ის“, გ-----ისა და მ-----ის ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებად აღიარება წარმოადგენს, რასაც მოსარჩელე ითხოვს იმ საფუძველით, რომ მითითებული პირები წარმოადგენენ ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებს, ვინაიდან მათ განახორციელეს კონკრეტული მოქმედებები, რაც მიმართული იყო იმ მიზნისკენ, რომ თავი აერიდებინათ კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულებების უზრუნველყოფის ღონისძიებებისათვის.

საკასაციო სასამართლო თავდაპირველად მიუთითებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლზე, რომელიც შეიცავს ცრუმაგიერი მფლობელობის დეფინიციას. მითითებული ნორმის მიხედვით, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ პრაქტიკულად შეუძლებელია გადასახადის გადამხდელის განსხვავება სხვა პირისგან და ეს პირი გამოყენებულია გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებებისთვის თავის არიდების მიზნით, ითვლება, რომ აღნიშნული პირები არიან ერთიმეორის ცრუმაგიერი პირები. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გადასახადის გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების მიზნით, საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს ცრუმაგიერი პირის მიმართ განახორციელოს საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების

უზრუნველყოფის ღონისძიებები. მითითებული ნორმის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პირების ერთმანეთის ცრუმაგიერად აღიარებისათვის აუცილებელია ორი პირობის ერთდროულად არსებობა, კერძოდ, შეუძლებელი უნდა იყოს პირების ერთმანეთისაგან განსხვავება და ამავდროულად პირი გამოყენებული უნდა იყოს გადასახადების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებისათვის თავის არიდებისათვის (იგულისხმება საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული ღონისძიებები: საგადასახადო გირავნობა ან იპოთეკა, მესამე პირზე გადახდევინების მიქცევა, ქონებაზე ყადაღის დადება, ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია, საბანკო ანგარიშზე საინკასო დავალების წარდგენა, გადასახადის გადამხდელის სალაროდან ნაღდი ფულის ამოღება). ცრუმაგიერ პირს წარმოშობს რეალური პირის ქმედება - თავი აარიდოს გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებას და შესაბამისი ქონება მანამდე გადასცეს ცრუმაგიერ პირს, ვიდრე მის მიმართ განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოპასუხეთა ცრუმაგიერ პირებად ცნობისათვის საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული სავალდებულო წინაპირობები სახეზეა. კერძოდ, საქმის მასალებში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება ის გარემოება, რომ 2002 წლის 5 ნოემბერს გ-----ემ დააფუძნა შპს „ზ-----ი“. 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით საწარმოს სალდირებული საგადასახადო დავალიანება ერიცხება - 357 415,33 ლარის ოდენობით, დავალიანების ძირითადი ნაწილი დარიცხულია დღგ-ს გადასახადში, საწარმოს მიერ წარდგენილი დეკლარაციების საფუძველზე. სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიანი ელექტრონული ბაზის მონაცემების მიხედვით, შპს „ზ-----ი“ სამეწარმეო საქმიანობას ფაქტობრივად წყვეტს 2007 წელს. მითითებულ პერიოდში საწარმოს გააჩნდა დეკლარირებული საგადასახადო ვალდებულება - 189 816 ლარის ოდენობით, რომელიც მოპასუხეს დღემდე არ აქვს გადახდილი. უფრო მეტიც, შპს „ზ-----ის“ დამფუძნებელმა გ-----ემ ამ საწარმოს საქმიანობის ფაქტობრივად შეწყვეტის მომენტიდან დააფუძნა ახალი საწარმო შპს „ზ-----ი+“, რომელმაც სამეწარმეო საქმიანობა გააგრძელა საგადასახადო ვალდებულების გარეშე, მაგრამ 2011-2012 წლებში საწარმომ შპს „ზ-----ის“ მსგავსად განახორციელა კუთვნილი საგადასახადო ვალდებულებების დეკლარირება და იგი არ შეასრულა. სადავო არ არის ასევე, რომ შპს „ზ-----ი+“-ს 2014 წლის 27 ოქტომბრის მდგომარეობით ერიცხება საგადასახადო დავალიანება - 46 496,10 ლარის ოდენობით. სსიპ შემოსავლების სამსახურის ერთიანი ელექტრონულ ბაზაში არსებული მონაცემების მიხედვით, 2012 წლისათვის შპს „ზ-----ი+“-მა ფაქტობრივად შეწყვიტა სამეწარმეო საქმიანობა და იმავე წლის 8 ივლისს გ-----ის შვილის მეუღლემ, მ-----მა დააფუძნა ახალი საწარმო შპს „თ-----“, რომელიც ახორციელებს იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, რასაც შპს „ზ-----ი“ და შპს „ზ-----ი+“. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების არსებობის პირობებში, სასამართლოს მიაჩნია, რომ შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“ განსხვავება პრაქტიკულად

შეუძლებელია, რამდენადაც მითითებული საწარმოები დამფუძნებლების - გ-----ისა და მ-----ის მეშვეობით ახორცილებენ ერთი და იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, ხოლო მათი ცალკე იურიდიულ პირებად დაფუძნება და საქმიანობის ასეთი ფორმით განხორცილება რეალურად ემსახურება არსებული საგადასახადო ვალდებულების შესრულებისაგან თავის არიდებას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საგადასახადო კოდექსის მე-19 მუხლით რეგლამენტირებულია ასევე ურთიერთდამოკიდებული პირების დეფინიცია, კერძოდ, ურთიერთდამოკიდებულ პირებად ითვლებიან ის პირები, რომელთა შორის განსაკუთრებულ ურთიერთობათა არსებობამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს მათი ან მათ მიერ წარმოდგენილი პირების საქმიანობის პირობებზე ან ეკონომიკურ შედეგებზე. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის „თ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, განსაკუთრებულ ურთიერთობებს მიეკუთვნება ურთიერთობები, რომელთა დროსაც პირები არიან ნათესავები; ხოლო მე-3 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიზნებისათვის ფიზიკური პირის ნათესავებად ითვლებიან: ა) ნათესავების პირველი შტო: მეუღლე, მშობელი, შვილი, და, ძმა; ბ) ნათესავების მეორე შტო: პირველი შტოს თითოეული ნათესავის მეუღლე, მშობელი, შვილი, და, ძმა, გარდა იმ ფიზიკური პირისა, რომელიც უკვე მიეკუთვნა პირველ შტოს; გ) პირები, რომლებიც ხანგრძლივი მეურვეობის შედეგად ერთმანეთთან დაკავშირებული არიან, როგორც მშობლები და შვილები.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომლითაც იგი მოცემულ შემთხვევაში გამორიცხავს პირების ურთიერთდამოკიდებულებას იმ თვალსაზრისით, რომ აღიარებითი სარჩელის პირობებში საჭიროა დადგინდეს, რომ კომპანია ფაქტობრივად წარმოადგენს მაკონტროლებელი ბენეფიციარის „მეორე მეს“ და მისი დამოუკიდებლობის ხარისხი არ იძლევა მისი გამიჯვნის შესაძლებლობას. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, საქმეში წარმოდგენილი არც ერთი მტკიცებულება არ ქმნის ზემოაღნიშნული რომელიმე ფაქტორის დადასტურების შესაძლებლობას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საგადასახადო კოდექსის 246-ე მუხლის შინაარსიდან გამომდინარე, იმ გარემოების დადასტურების მიზნით, რომ გადასახადის გადამხდელი წარმოადგენს სხვა პირის ცრუმაგიერ პირს, სავალდებულოა დადასტურდეს, რომ გადასახადის გადამხდელის გამიჯვნა ამ სხვა პირისაგან რიგი ფაქტობრივი გარემოებების გამო პრაქტიკულად შეუძლებელია და კონკრეტული ერთი პირი ამ სხვა პირის მხრიდან გამოყენებულია გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებისათვის თავის არიდების მიზნით. აღნიშნული სამართლებრივი ინსტრუმენტის მიზანია დაიცვას საგადასახადო ორგანოს, როგორც კრედიტორის უფლებები. საქმის მასალებში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება ზემოაღნიშნული ნორმით ცრუმაგიერ პირად აღიარებისათვის სავალდებულო ორი პირობის არსებობა, კერძოდ, საწარმოები დაფუძნებული არიან გადასახადის გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებისათვის თავის

არიდების მიზნით, ამასთან, შპს „ზ-----ის“ , შპს „ზ-----ი+“-ისა და შპს „თ-----ის“ ძირითადი საქმიანობა არსებითად არ განსხვავდება ერთმანეთისაგან, რაც ქმნის სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი საფუძვლიანობას. ამასთან, საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებებით დადგენილია, რომ მოპასუხეებს შორის არსებობს განსაკუთრებული ურთიერთობა, კერძოდ, ეწევიან ერთი და იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, შპს „თ-----ის“ დამფუძნებელმა - მ-----მა, რომელიც არის გ-----ის რძალი (შვილის მეუღლე), საწარმო დაარეგისტრირა მას შემდეგ, რაც შპს „ზ-----სა“ და შპს „ზ-----ი+“-ს სახელმწიფოს წინაშე წარმოეშვათ გარკვეული საგადასახადო დავალიანებები.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები ნათლად ადასტურებენ იმ ფაქტს, რომ დასახელებული პირების ერთმანეთისგან განსხვავება მოცემული ბიზნესაქტივობიდან გამომდინარე, შეუძლებელია. შესაბამისად, აბსოლუტურად დასაბუთებულია საკასაციო საჩივრის მოსაზრება მითითებული პირების ერთმანეთისაგან განსხვავების შეუძლებლობისა და მათი ერთ მეწარმე სუბიექტად განხილვის თაობაზე, რის გამოც მათ ერთობლივად მთელი თავისი ქონებით უნდა აგონ პასუხი იმ საგადასახადო ვალდებულებებისათვის, რომლის გადაუხდელობასაც აქვს ადგილი.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ ფაქტზე, რომ შპს „ზ-----ი“ და შპს „ზ-----ი+“ დაფუძნებულია ერთი და იგივე პირის - გ-----ის მიერ. საქმეში წარმოდგენილი დეკლარაციებით დასტურდება, რომ შპს „ზ-----ის“ სახელზე 2006 წელს ფიქსირდება ერთობლივი შემოსავალი - 107 739 ლარის ოდენობით, ამასთან, საწარმოს გააჩნია დიდი ოდენობით საგადასახადო ვალდებულება, თუმცა საწარმოს დამფუძნებელი სამეწარმეო საქმიანობას წყვეტს შპს „ზ-----ის“ სახელით და აგრძელებს შპს „ზ-----ი+“-ის სახელით, რომელსაც იმავე წელს (2007 წელი) უფიქსირდება ერთობლივი შემოსავალი - 877 580 ლარის ოდენობით. ამასთან, როდესაც შპს „ზ-----ი+“-ს დეკლარაციების საფუძველზე წარმოეშვა საგადასახადო ვალდებულებები, საწარმო, ნაცვლად იმისა, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტში გადაიხადოს კუთვნილი გადასახადები, ფაქტობრივად წყვეტს სამეწარმეო საქმიანობას და ურთიერთდამოკიდებული პირის (შვილის მეუღლის) მეშვეობით აფუძნებს ახალ საწარმოს - შპს „თ-----ს“, რომელსაც სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელების პირველივე წელს უფიქსირდება ერთობლივი შემოსავალი - 175 569,14 ლარის ოდენობით. ამდენად, აღნიშნული იურიდიული პირები თავისი არსით წარმოადგენენ ფიქტიურ პირებს და მათ მაგიერ რეალურ სამეწარმეო საქმიანობას შეზღუდული პასუხისმგებლობის სტატუსის გამოყენებით ახორციელებენ გ-----ი და მ-----ი.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, განსახილველ საქმეზე შეუძლებელია დასახელებული პირების ერთმანეთისაგან განსხვავება იმ სამეწარმეო აქტივობებში, რამაც განაპირობა შეუსრულებელი საგადასახადო დავალიანების დაგროვება, კერძოდ, სასამართლომ ამა თუ იმ პირების ცრუმაგიერობის შესამოწმებლად მხედველობაში უნდა მიიღოს არა ის

გარემოება, თუ რამდენად შესაძლებელია გვაროვნულად, სამართლებრივი ფორმით ან საიდენტიფიკაციო ნომრით სუბიექტების ერთმანეთისაგან განსხვავება, არამედ ამოსავალი და უმნიშვნელოვანესი უნდა იყოს ის ბიზნესაქტივობა, რომელიც განაპირობებს შემოსავლის მიღებას. უმნიშვნელოვანესია, რომ ცრუმაგიერობის დასადგენად შეფასდეს, თუ რამდენად არის შესაძლებელი დაირღვეს მიჯნა სხვადასხვა იურიდიული/ფიზიკური პირების ბიზნესსაქმიანობას შორის. ამგვარი შეფასების გარეშე, ცხადია, ძალიან მარტივია განისაზღვროს და ითქვას, რომ ფიზიკური პირისა და იურიდიული პირის ერთმანეთისაგან განსხვავება შესაძლებელია, თუნდაც მათი მახასიათებლების და მათი სამართლებრივი ფორმის გათვალისწინებით. აღნიშნული არ გამომდინარეობს კანონმდებლის ნებიდან, ვინაიდან კანონმდებლის ნებას წარმოადგენს დაიცვას საჯარო ინტერესი და არ მისცეს ამა თუ იმ პირებს გადასახადებისაგან თავის არიდების საშუალება. სწორედ ზემოაღნიშნული მსჯელობის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“, გ-----ე და მ-----ი წარმოადგენენ ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებს. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები ცალსახად ადასტურებენ დასახელებული პირების ერთმანეთისაგან გამიჯვნის შეუძლებლობას, საქმეზე დადგენილი გარემოებები ნათლად ადასტურებს, რომ დასახელებული პირების ერთმანეთისაგან განსხვავება მოცემული ბიზნესსაქმიანობიდან გამომდინარე, შეუძლებელია.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ცრუმაგიერი მფლობელობის ბუნდოვანება ვლინდება იმაში, თუ რას შეიძლება გულისხმობდეს კანონმდებელი ერთმანეთისგან განუსხვავებლობაში. აღნიშნული დანაწესის განმარტება კანონში არ არის, თუმცა ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების გზით შემოსავლის მიღების საერთო მიზანი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კრიტერიუმია განურჩევლობასთან მიმართებით. საქმის მასალებით დადასტურებულია, რომ სახეზეა ერთი სამართლებრივი ფორმით საქმიანობის შეჩერება და სხვა სამართლებრივი ფორმით ახალი სუბიექტის მიერ მისი გაგრძელება. ამასთან, მოცემული საწარმოები ახორციელებენ ერთი და იმავე სამეწარმეო საქმიანობას, ასევე ჰყავთ საერთო მიმწოდებლები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გ-----ისა და მ-----ი მიერ განხორციელებული ქმედებათა ჯაჭვი მიზანმიმართულია გადასახადებისა და საგადასახადო დავალიანების უზრუნველყოფის ღონისძიებების თავის არიდებისათვის, რაც ქმნის შპს „ზ-----ის“, შპს „ზ-----ი+“-ის, შპს „თ-----ის“, გ-----ისა და მ-----ის ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებად აღიარების საფუძველს.

მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 20.04.2017წ. #ბს-167-165(კ-17) განჩინებაზე, რომლითაც დაუშვებლად იქნა მიჩნეული საკასაციო საჩივარი და უცვლელად დარჩა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 30 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

აღნიშნული გადაწყვეტილებით განიმარტა, რომ ი/მ „მ.შ-ის“ მიერ განხორციელებულ ქმედებათა ჯაჭვი მიზანმიმართული იყო გადასახადებისა და საგადასახადო დავალიანებების უზრუნველყოფის ღონისძიებების თავის არიდებისათვის. სააპელაციო სასამართლომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის სააპელაციო საჩივარი დააკმაყოფილა და საქმეზე მიღებული ახალი გადაწყვეტილებით ნ.ნ. და ე.ნ. აღიარა ი/მ „მ.შ-ის“ ცრუმაგიერ პირებად. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს აღნიშნული განმარტებები გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვებისას სრულად გაიზიარა საკასაციო სასამართლომ და მიუთითა, რომ სააპელაციო სასამართლომ მართებულად მიიჩნია გადაწყვეტილებაში მითითებული პირები ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებად (ასევე იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 13.03.2018წ. გადაწყვეტილება საქმეზე #ბს-763-755(კ-16)).

მოცემულ შემთხვევაში, სახეზეა საგადასახადო ვალდებულებების მქონე გადასახადის გადამხდელის - შპს „ზ-----ის“ დამფუძნებლის - გ-----ის მხრიდან გადასახადის გადახდისაგან თავის არიდების მიზნით, ახალი საწარმოების დაფუძნებით მ-----თან ისეთ კავშირში შესვლა, რომ პრაქტიკულად შეუძლებელია მათი ერთიმეორისაგან განსხვავება, რამდენადაც მათ შორის წარმოშობილი სამართლებრივი ურთიერთობა მხოლოდ ფორმალურია და ატარებს ფიქტიურ ხასიათს, რომელიც საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების მიქცევის თავიდან არიდებას ემსახურება, რაც მოპასუხეთა ცრუმაგიერობაზე მიუთითებს.

საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორმა - სსიპ შემოსავლების სამსახურმა დაადასტურა ის ფაქტობრივი გარემოებები, რაც საფუძვლად უდევს მის მოთხოვნას. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის დარღვევა, რომლის თანახმად, გადაწყვეტილება ყოველთვის ჩაითვლება კანონის დარღვევით მიღებულად, თუ იგი იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული (გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძვლები), ხოლო ამავე კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძვლები.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 15 დეკემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო

სასამართლომ

იხელმძღვანელა

საქართველოს

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. სსიპ შემოსავლების სამსახურის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 15 დეკემბრის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. სსიპ შემოსავლების სამსახურის სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
4. შპს „ზ-----ი“, შპს „ზ-----ი+“, შპს „თ-----“, გ-----ე და მ-----ი ცნობილ იქნენ ერთმანეთის ცრუმაგიერ პირებად;
5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მ. ვაჩაძე

მოსამართლეები:

ნ. სხირტლაძე

ვ. როინიშვილი